

Повна назва: Друга іноземна мова - німецька (I курс, переклад)

Статус: Нормативна

Мета:

1. **навчити** студентів перекладацьких навичок, перекладати з німецької мови на українську та з української на німецьку, виражати думки у формі логічно-граматичних структур відповідно обраної іноземної мови (німецької);
2. **розвивати** перекладацький потенціал завдяки комунікативним вправам перекладацького спрямування, тобто формувати вміння вільно користуватись обома формами німецької мови – усною і писемною;
3. **виховати** у студентів шанобливе ставлення до німецької мови, оскільки німецька мова є законною гордістю німецької нації.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Курс спрямований на якісне оволодіння студентами навичками усного та письмового спілкування та перекладу, читання художньої літератури та публіцистики, вміння користуватися словниками та довідковою літературою з німецької мови, навичок сприйняття усних текстів німецькою мовою та формування власних думок на письмі. В основі курсу лежать сучасні підходи до опанування новим лексичним матеріалом, лінгвокраїнознавчі студії, які допомагають студентам краще зрозуміти культуру й побут німецькомовних народів. Дана дисципліна спрямована на те, щоб студенти якісно засвоювали знання з граматики, формували вміння та навички спілкуватись німецькою мовою, опановували художні неадаптовані тексти як із словником так і без нього, вміло користувались довідковою літературою з німецької мови, вільно формували власні думки, робили усний та письмовий аналіз прочитаних творів, вміли висловлювати та відстоювати свої точки зору. Курс спирається на знання, які вже повинні бути засвоєні студентами раніше: теоретична та порівняльна фонетика німецької мови, практичний курс усного та письмового перекладу, лексикологія, стилістика, історія німецької мови, переклад функціональних стилів, лінгвокраїнознавство, вступ до перекладознавства тощо. Важлива роль у роботі із студентами приділяється роботі з Інтернетом, матеріали якого надають широкі можливості обговорення міжнародних подій та здобуття лінгвістичних знань.

Рекомендації щодо виконання кожного з видів самостійної роботи є індивідуальними та мають на меті виробити у студента-перекладача навички усного (послідовний, синхронний) та письмового перекладу (тексти різних

функціональних стилів) та вміння їх застосовувати. Тому основними вимогами до виконання цих завдань є правильність, точність, послідовність перекладу.

Структура навчальної дисципліни 2016 – 2017 н.р.

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				
			Аудиторні				Самостійна робота студента
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні	
I триместр (70 год. +1 год. + 4 год.=75 год.) ІСПИТ Пояснення: 1 год. – консультація 4год. - іспит							
	Guten Tag. Mein Name ist ... • jemanden begrüßen, sich verabschieden • nach dem Namen fragen sich und andere mit Namen vorstellen • Herkunftsland erfragen und nennen Sprachen benennen • Alphabet Telefongespräch: nach jemandem fragen • Visitenkarten Anmeldeformular Grammatik. Wichtige Wendungen. • <i>W - Frage:</i> Wie heißen Sie? • <i>Aussage:</i> Ich heiße / Ich bin... • <i>Personalpronomen</i>	20	-	-	20	-	- усний та письмовий переклад; - усна відповідь;

	ich, Sie, du • <i>Verbkonjugation</i> (ich, Sie, du): heißen, sein, kommen, sprechen. Präposition <i>aus</i>: Ich komme aus Finnland.						
	Familie und Freunde • nach dem Befinden fragen Befinden ausdrücken • Familienmitglieder und Freude vorstellen • Wohnort nennen • Zahlen: 0 - 20; Interview: Fragen zur Person ein Formular ausfüllen; • Angaben zu Personen machen/verstehen sich vorstellen. Grammatik. Wichtige Wendungen. • <i>Possessivartikel</i> mein / meine • <i>Personalpronomen</i> er / sie, wir, ihr, sie • <i>Verbkonjugation:</i> leben, haben, ... Präposition <i>in</i>: Sie leben in Helsinki.	20	-	-	20	-	усний та письмовий переклад
	Essen und Trinken • Dinge benennen • Mengen benennen • Einkaufsgespräche führen	20	-	-	20	-	усний та письмовий переклад

	• Zahlen: 21-100 • Preise, Gewichte und Maßeinheiten; • Vorlieben ausdrücken. Grammatik. Wichtige Wendungen. • Ja-/Nein-Frage: Kennen Sie...? • Nullartikel: Haben Sie Äpfel? • Indefinites Artikel <i>ein / eine</i>; • <i>Negativartikel kein / keine</i>; • <i>Plural der Nomen</i>: Tomaten, Eier; <i>Verbkonjugation</i>: essen.						
	Meine Wohnung • nach einem Ort fragen einen Ort nennen • eine Wohnung/ein Haus beschreiben Gefallen/Missfallen ausdrücken • Möbel und Elektrogeräte benennen Gefallen/Missfallen ausdrücken Farben benennen • Zahlen: 100.1.000.000 Wohnungsanzeigen; • einen Zeitungsartikel verstehen. Grammatik.	10	-	-	10	-	усний та письмовий переклад

	Wichtige Wendungen. • <i>definitiver Artikel</i> der / das / die • lokale Adverbien <i>hier / dort;</i> • <i>prädikatives Adjektiv:</i> Sie ist schön. • <i>Personalpronomen</i> er/ es/sie; • Negation <i>nicht:</i> Das Band ist nicht klein. <i>Verbkonjugation:</i> gefallen						
Всього	70	-	-	70	-		
II триместр (70+14=84 год.) атестація Пояснення: форма контролю у вигляді заліку та іспиту відсутня, у такому випадку передбачається атестація (атестація також є однією з форм контролю) та III триместр (42+12+1=55 год.) залік Пояснення: 1 год. - залік							
	Mein Tag • Uhrzeit (inoffiziell) nennen • Alltagsaktivität nennen Vorlieben ausdrücken • Wochentage nennen • Tagesablauf: Aktivität nennen • Schilder / Anrufbeantworter: Öffnungszeiten verstehen Uhrzeit (offiziell). Grammatik. Wichtige Wendungen.	50	-	-		-	усний та письмовий переклад

	• <i>Trennbare Verben:</i> Timo steht früh auf. • <i>Verbkonjugation:</i> sehen, arbeiten • Verbposition im Satz Präpositionen <i>am, um, von...bis:</i> Am Sonntag um acht Uhr.						
	Freizeit • Wetter / Jahreszeiten / Himmelsrichtungen beschreiben; • Gespräche beim Einkauf und im Restaurant führen • im Gespräch zustimmen, widersprechen, vereinen • über Freizeit und Hobbys sprechen • Anzeigen lesen und schreiben • Wetterbericht Grammatik. Wichtige Wendungen. • Akkusativ: den Salat, einen Tee, keinen Saft. • Ja- / Nein-Frage und Antwort <i>ja, nein, doch;</i> <i>Verbkonjugation</i> :essen, treffen, schlafen, fahren, nehmen, „möchten“.	50	-	-		-	усний та письмовий переклад
	Lernen – ein Leben lang • Fähigkeiten ausdrücken • Absichten ausdrücken seinen Willen äußern; • von Ereignissen in der Vergangenheit berichten	40	-	-		-	усний та письмовий переклад

Vergangenes beschreiben über Aktivität in der Vergangenheit sprechen einen Ratgeber-Text verstehen über Lernziele und Lerngewohnheiten sprechen etwas bewerten Grammatik. Wichtige Wendungen. Modalverben <i>können, wollen</i> Satzklammer: Ich kann nicht tanzen. Perfekt mit <i>haben</i>: <i>hat...gelernt;</i> Perfekt mit <i>sein</i>: <i>ist...gefahren.</i>						
Всього	140	-	-	140	-	

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички у професійній перекладацькій діяльності.

вміти:

- користуватися понятійним і термінологічним апаратом у сучасній перекладацькій діяльності;
- сформувати навички письмового перекладу (переклад текстів різних функціональних стилів) тощо;
- сформувати навички усного перекладу (послідовний, синхронний).

Кількість годин:

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 213 годин.

Види робіт:

- Творчо-пошукові завдання
- Виконання письмового завдання
- Усна відповідь

4. Участь у дискусіях
5. Письмове завдання

Питання для самоконтролю

1. Індивідуально-стильові труднощі перекладу.
2. Мікро- і макропереклад.
3. Функціонально-стильові труднощі перекладу.
4. Сутність поняття і терміна “функціональний стиль”.
5. Проблеми перекладу різнотипових речень.
6. Типи речень/висловлювань.
7. Лексичні труднощі перекладу.
8. Морфологічні труднощі перекладу.
9. Синтаксичні труднощі перекладу.
10. Фонетичні труднощі перекладу.
11. Хибні друзі перекладача.
12. Переклад реалій.
13. Прийоми перекладу.
14. Транслітерація.
15. Транскрипція.
16. Калькування.
17. Наближений переклад.
18. Синонімічний переклад / синонімічна заміна.
19. Новоутворення.
20. Дефініція поняття трансформації.
21. Граматичні трансформації.

Оцінювання (іспит):

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
усна відповідь на практичному занятті		в залежності від кількості студентів	10
письмова робота			10
контрольна робота			20
творчо-пошукові завдання (презентація проекту тощо)			10

участь у дискусіях			20
Разом за триместр			60
Іспит			40
Загальна кількість балів			100
Всього за триместр			100

Іспит проводиться у два етапи й оцінюється таким чином:

- порівняння оригіналу з професійним перекладом – 20 балів ;
- усна розмовна тема – 20 балів .

Загальна кількість балів – 40 балів.

ПРИКЛАД БІЛЕТУ (ІСПИТ)

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. П.МОГИЛИ

Інститут філології

Кафедра теорії та практики з німецької мови

Спеціальність “Переклад”

I курс

ІСПИТОВИЙ БІЛЕТ № 1

з курсу **ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА – НІМЕЦЬКА**

1.Vergleichen Sie den Text mit der professionellen Übersetzung.

2.Mündliches Thema.

Викладач **Мелінчук Н.В.**

“ _____ ” _____ 20__ р.

Зав. кафедрою _____

А.М. Науменко

Оцінювання (залік):

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
усна відповідь на практичному занятті		в залежності від кількості	10

		студентів	
письмова робота		в залежності від кількості студентів	10
контрольна робота			10
творчо-пошукові завдання (презентація проекту тощо)			20
участь у дискусіях			20
Разом за триместр			70
Залік			30
Загальна кількість балів			100
Всього за триместр			100

Залік проводиться у два етапи й оцінюється таким чином:

- порівняння оригіналу з професійним перекладом – 20 балів ;
- усна розмовна тема – 10 балів .

Загальна кількість балів – 30 балів.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74		D	Задовільно (непогано, але зі значною

	Задовільно		кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Список рекомендованої літератури
Картка інформаційного забезпечення дисципліни

<i>№ п/ п</i>	<i>Бібліографічний опис джерела</i>	<i>Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)</i>			
		<i>ЧДУ імені Петра Могили</i>	<i>Обласна наукова бібліотека ім. О. Гмирьова</i>	<i>Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького</i>	<i>Інтернет, внутрішня мережа (адреса)</i>
1. Основні джерела					
1.	Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.	+	+		

2.	Schritte international 1. Kursbuch + Arbeitsbuch. D. Niebisch, S. Penning-Hiemstra, F. Specht, M. Bovermann, M. Reimann. - Hueber Verlag. – 2006 – 164 S.				www.hueber.de/schritte-international
2. Додаткові джерела					
3.	Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика: Учеб. пособие по письменному и устному переводу для переводчиков и преподавателей. – СПб.: Изд-во «Союз», 2004. – 288 с. (Изучаем иностранные языки)	+			
4.	Алексеева И.С. Письменный перевод. Немецкий язык. Учебник. – СПб: Изд-во «Союз», 2006. – 368 с. (Библиотека переводчика)		+		
5.	Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учеб. пособие. – М.: Едиториал УРСС, 2005. – 160 с.	+			
6.	Архипов А.Ф. Письменный перевод с немецкого языка на русский язык. – М.: КДУ, 2008. – 336 с.		+		
7.	Архипов А.Ф. Самоучитель перевода с немецкого языка на русский. – М.: Высш. шк., 1991. – 255с.		+		
8.	Батрак А.В., Котёлкин В.П. Пособие по устному переводу (немецкий язык): Для ин-в и фак-в иностр. яз. – М.: Высш.		+		

	шк., 1979. – 172 с.				
9.	Виноградов В.С. Перевод: общие и лексические вопросы: Учеб. пособие.- М.: КДУ, 2004. – 240 с.	+			
10.	Вульферт И.И. Пособие по переводу немецкого научно-технического текста. – М.: Изд-во лит-ры на иностр. яз., 1959. – 259 с.		+		
11.	Гарбовский Н.К. Теория перевода: Учебник. – М.: Изд-во Москов-го ун-та, 2004, 240 с.	+			
12.	Гисельнюк Н.Л. Практикум по переводу с немецкого языка на русский.		+		
13.	Гофман Е.А., Куриленко П.Н. Синхронный перевод: Пособие по нем. яз. для ин-в и фак-в ин. яз. – М.: Высш. шк., 1987. – 240 с.		+		
14.	Кеворкова И.Б. Учитесь устному переводу. – М.: Международ. отношения, 1965. – 102 с.		+		
15.	Кравченко А.П. Немецкий язык. Практикум по переводу. Серия «Учебные пособия». – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 320 с.	+	+		
16.	Крушельницкая К.Г., Попов М.Н. Советы переводчикам: Справ. пособие по нем. яз. – М.: Высш. шк., 1992. – 255 с.		+		
17.	Латышев Л.К. Курс перевода: (Эквивалентность перевода и способы её достижения). – М.: Международ. отношения, 1981. – 248 с.		+		
18.	Максимчук В.С. Практикум з перекладу. Німецька мова [Текст]: навчальний посібник для дистанційного навчання / В.С. Максимчук, Смірнова К.Г.			+	

	– К.: Унів-т «Україна», 2007. – 351 с.				
19.	Міщенко Л.А. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу». – Вінниця: Нова книга, 2003. – 175 с.	+	+		
20.	Нелюбин Л.Л. Толковый переводческий словарь. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 318 с.		+		
21.	Пособие по технике перевода специальных текстов с немецкого языка на русский [Текст]: учеб. пособие, 1981. – 128 с.			+	
22.	Практический курс перевода научно-технической литературы. Немецкий язык. – М.: Воениздат, 1972. – 502 с.		+		
23.	Роганова З.Е. Перевод с русского языка на немецкий: Пособие по теории перевода для ин-в и фак. ин. яз. – М.: Высш. шк., 1971. – 207 с.		+		
24.	Сазонова Е.М. Пособие по переводу с русского языка на немецкий: (Для ин-в и фак. ин. яз.). – М.: Высш. шк., 1980. – 255 с.		+		
25.	Тюленев С.В. Теория перевода: Учеб. пособие. – М.: Гардарики, 2004. – 336 с.	+			
26.	Шереминская Л.Г. Настольная книга переводчика, 2008.		+		

Словник дисципліни

Укр. м.	Рос. м.	Нім. м.
Автор	Автор	der Autor
Адаптація	Адаптация	die Adaptierung

Адекватність	Адекватность	die Adäquatheit
Адресат	Адресат	der Adressat, der Empfänger, der Rezipient
Аналіз	Анализ	die Analyse
Аналіз тексту	Анализ текста	die Textanalyse
Антонім	Антоним	das Antonym
Архаїзм	Архаизм	der Archaismus
Буквальний переклад	Буквальный перевод	Wörtliche Übersetzung
Відповідність	Соответствие	die Entsprechung
Вид перекладу	Вид перевода	der Übersetzungstyp
Вільний переклад	Свободный перевод	Freie Übersetzung
Вірний переклад	Верный перевод	Treue Übersetzung
Власні імена	Имена собственные	die Eigennamen
Діалект	Диалект	der Dialekt
Діалектизм	Диалектизм	der Dialektismus
Еквівалент	Эквивалент	das Äquivalent
Еліпс	Элипс	die Ellipse
Епітет	Эпитет	das Epitheton
Емоційність	Эмоциональность	die Emotionalität
Зворотний переклад	Обратный перевод	die Rückübersetzung
Інформація	Информация	die Information
Калькування	Калькирование	die Lehnübersetzung
Машинний переклад	Машинный перевод	die Maschinenübersetzung
Мова автора	Язык автора	die Autorensprache
Мова оригіналу	Язык оригинала	die Ausgangssprache
Мовна картина світу	Языковая картина мира	das Sprachbild
Неперекладність	Непереводимость	die Unübersetzbarkeit
Оригінал	Оригинал	das Original
Опис	Описание	die Beschreibung
Переклад	Перевод	die Dolmetschung (mündlich), die Übersetzung (schriftlich)
Перекладач	Переводчик	der Dolmetscher, der Übersetzer
Переклад з коментарем	Перевод с комментарием	Erläuternde Übersetzung
Перекладність	Переводимость	die Übersetzbarkeit
Перечленування	Перестановка	die Neugliederung
Повідомлення	доклад	Der Bericht

Послідовний переклад	Последовательный перевод	Konsequentes Dolmetschen
Прийом перекладу	Приём перевода	das Übersetzungsverfahren
Процедура перекладу	Процедура перевода	der Übersetzungsprozess
Професійна мова	Профессиональный язык	die Fachsprache
Сваволя перекладача	Произвол переводчика	die Interpretationsfreiheit
Слово-паразит	Слово-паразит	die Floskel (in der Übersetzung)
Слухач	Слушатель	der Empfänger, der Hörer
Смисл	Смысл	der Sinn
Термін	Термин	das Fachwort
Точний переклад	Точный перевод	Adäquate Übersetzung
Транскрипція	Транскрипция	die Transkribierung
Трансляція	Трансляция	die Translation
Функціональний стиль	Функциональный стиль	der Funktionalstil
Хибні друзі перекладача	Ложные друзья переводчика	Falsche Freunde des Übersetzters
Художній переклад	Художественный перевод	Literarische Übersetzung

Викладач:

Мелінчук Наталя Володимирівна,

викладач німецької мови кафедри теорії та практики перекладу
Чорноморського національного університету імені Петра Могили.